

Termeni de referință pentru un expert(ă) în domeniul justiției

1. Context

Sectorul justiției din Republica Moldova nu a avut la dispoziție posibilitatea să treacă printr-un proces eficient de reformare. Rezultatele reformelor anterioare din domeniu, inclusiv Strategia de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016, prelungită pentru anul 2017, nu a oferit impactul necesar pentru ca sectorul justiției să se debaraseze de controlul politic, interese de grup, lipsă de transparență și legături cu lumea criminală.

Sectoarele care sunt în prezent supuse unor procese de intervenție din partea Guvernului țin de modul de funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, evaluarea extraordinară a judecătorilor, reformarea Curții Supreme de Justiție, precum și aspecte sectoriale care sunt incluse în Strategia și Planul de Acțiuni privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției, adoptate de Parlament în decembrie 2020.

Lipsa de acțiune în domeniul dat poate afecta semnificativ sectorul justiției, prin aplicarea mecanismelor de control politic asupra judecătorilor și altor profesii din sectorul justiției, sfidarea actorilor de schimbare din sistemul organelor de justiție și perpetuarea impunității actorilor politici, care obțin controlul asupra principalelor instituții din stat prin încălcarea legii (ex. finanțarea ilegală a partidelor politice, favoritismul, corupția și lipsa de transparență în gestionarea resurselor publice – resursele bugetare, achiziții publice, privatizare, concesiuni etc.).

Drept răspuns la aceste necesități, în luna martie 2020, IPRE a lansat proiectul „Grupul de Experți în domeniul Justiției” (în continuare GEJ), cu suportul financiar al Departamentului Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros Moldova, cu un termen de acțiune planificat de 18 luni, până la 31 august 2021.

Proiectul prevede crearea unui mecanism de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice în sectorul justiției prin intermediul unui Grup de Experți în domeniul Justiției (GEJ), care va atenționa asupra neajunsurilor în politicile publice existente, procedurile de elaborare și consultare ale politicilor publice din sector și va oferi propuneri de politici publice alternative celor existente, inclusiv completări la politicile publice propuse.

De asemenea, întrucât inițiativa Guvernului vizează și implicarea actorilor externi, proiectul va implementa acțiuni de advocacy în afara țării pentru a prezenta cum se derulează principalele reforme în domeniul justiției.

Pentru a putea oferi o alternativă la nivel de planificare strategică, proiectul va elabora și evalua implementarea unei Cărți Albe în Justiție. Cartea Albă a Justiției va servi drept o alternativă la actualele documente de planificare strategică aflate în discuție.

Adițional, pentru a putea oferi o explicație simplă și clară a proceselor care urmează să aibă loc în sectorul justiției, proiectul va oferi materiale video, infografice și va facilita emisiuni TV și radio pentru a explica într-un limbaj simplu care sunt modificările ce sunt propuse de Guvern și care ar fi soluțiile alternative.

2. Scopul, obiectivele și acțiunile planificate ale proiectului

Obiectivul general al proiectului este promovarea unui proces transparent, sistemic și fundamentat de reformă a *sectorului justiției* din Moldova prin consolidarea societății civile și a mediului de experți în efectuarea monitorizării, elaborării de politici și promovării reformelor.

Sectorul justiției în sensul prezentului anunț cuprinde cel puțin sectoarele – organizarea și funcționarea sistemului judecătoresc, al organelor procuraturii, avocatură, alte profesii conexe sectorului justiției (executori judecătorești, notariat, arbitraj, mediere etc.), precum și aspecte relevante pentru toate sectoarele ce țin de integritate, transparență, accesul liber la justiție, instruire inițială și continuă.

De asemenea, în contextul stării de urgență în sănătate publică, instituite pe parcursul anului 2020 și care a fost prelungită până în 15 aprilie 2021, proiectul va analiza acțiunile/inacțiunile întreprinse de Guvern, inclusiv din perspectiva legalității, proporționalității, certitudinii juridice și impactului măsurilor întreprinse pentru sectorul justiției.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- (1) Consolidarea unui Grup de Experți în domeniul Justiției (GEJ);
- (2) Consolidarea calității documentelor de politici și a documentelor de planificare strategică aprobate în sectorul justiției;
- (3) Creșterea nivelului de cunoaștere din partea publicului larg a esenței și scopurilor reformelor întreprinse și acțiunilor din domeniul justiției;
- (4) Îmbunătățirea percepției cu privire la obiectivele și realitățile ce țin de reformele din sectorul justiției din partea partenerilor externi, inclusiv a persoanelor cu funcții de decizie și a ONG-urilor din principalele state partenere.

Acțiunile planificate ale proiectului sunt:

- a. Elaborarea unui ghid de evaluare și monitorizare a politicilor publice în domeniul justiției;
- b. Monitorizarea și evaluarea propunerilor de politici publice în sectorul justiției;
- c. Elaborarea a 7 rapoarte de monitorizare cu inserarea rezumatelor opiniilor, evaluărilor inițiativelor și propunerilor de politici publice;
- d. Elaborarea a cel puțin 7 opinii, evaluări care analizează evenimentele, inițiativele, propunerile de politici publice din sectorul justiției;
- e. Elaborarea a 7 propuneri de politici publice alternative sau de completare pentru inițiativele, propunerile de politici publice analizate;
- f. Elaborarea unei Carte Albe în domeniul Justiției;
- g. Evaluarea implementării priorităților stabilite în Cartea Albă, după jumătate de an de la publicarea acestui document;
- h. Comunicarea către publicul larg, într-un limbaj simplu, despre scopurile și impactul propunerilor de politici publice în domeniul justiției:
- i. Pregătirea unui plan de comunicare;
- j. Pregătirea a cel puțin 4 materiale video și 4 infografice;
- k. Participarea la cel puțin 6 emisiuni TV și 6 emisiuni radio pe subiecte legate de domeniul justiției;
- l. Organizarea a 5 sesiuni de comunicare informală cu actorii guvernamentali și neguvernamentali pe domenii legate de reforma justiției;

- m. Organizarea a 3 evenimente de advocacy în principalele capitale europene pe domeniul reformei justiției, cu implicarea oficialilor din cadrul UE, a statelor membre și a ONG-urilor internaționale și naționale implicate în domeniul justiției;
- n. Organizarea unei conferințe de totalizare a activității proiectului.

3. Sarcinile și responsabilitățile expertului

Expertul/experta va fi responsabil(ă) de pregătirea și revizuirea contribuțiilor la livrabilele de mai jos, în baza Ghidului de evaluare și monitorizare a politicilor publice în domeniul justiției și a Regulilor de procedură ale Grupului de Experți în domeniul Justiției. Sarcina de lucru a expertului/expertei va fi stabilită de comun acord cu managerul de proiect și coordonatorul GEJ în perioada de implementare a proiectului.

Sarcinile expertului/expertei:

- a. monitorizarea și evaluarea propunerilor de politici publice în sectorul justiției, inclusiv la pregătirea rapoartelor de monitorizare și evaluare;
- b. elaborarea opiniilor, evaluărilor care analizează evenimentele, inițiativele, propunerile de politici publice din sectorul justiției;
- c. elaborarea propunerilor de politici publice alternative sau de completare pentru inițiativele, propunerile de politici publice;
- d. contribuții la Cartea Albă a Justiției;
- e. evaluarea implementării priorităților stabilite în Cartea Albă, după jumătate de an de la publicarea acesteia;
- f. contribuții la elaborarea conținutului materialelor video și infograficelor;

De asemenea, expertul/experta va participa la acțiuni de comunicare publică prin participarea la:

- g. emisiuni TV și radio pe subiecte legate de domeniul justiției;
- h. sesiuni de comunicare informală cu actorii guvernamentali și neguvernamentali pe domenii legate de reforma justiției;
- i. evenimente de advocacy în principalele capitale europene pe domeniul reformei justiției, cu implicarea oficialilor din cadrul UE, a statelor membre și a ONG-urilor internaționale și naționale implicate în domeniul justiției¹;
- j. conferința de totalizare a proiectului.

4. Volumul estimativ de lucru

Pentru activitățile planificate pentru perioada martie – august 2021, este estimat un volum de **30 zile** de lucru. Activitățile vor fi implementate în comun cu managerul de proiect și cu coordonatorul GEJ.

5. Planul estimativ al activităților

¹ În dependență de modul în care va evalua starea de lucruri ce ține de pandemia generată de COVID-19, evenimentele vor fi organizate în persoană sau la distanță

Nr.	Denumire activității	Perioada de implementare
1.	Contribuții la monitorizarea și evaluarea propunerilor de politici publice în sectorul justiției, inclusiv la pregătirea rapoartelor de monitorizare și evaluare	martie – iulie 2021
2.	Contribuții la elaborarea opiniilor, evaluărilor care analizează evenimentele, inițiativele, propunerile de politici publice din sectorul justiției	martie – iulie 2021
3.	Contribuții la elaborarea propunerilor de politici publice alternative sau de completare pentru inițiativele, propunerile de politici publice	martie – iulie 2021
4.	Contribuții la elaborarea Cărții Albe a Justiției	Martie – aprilie 2021
5.	Contribuții la evaluarea implementării priorităților stabilite în Cartea Albă, după jumătate de an de la publicarea acesteia	august 2021
6.	Contribuții la materialele video și infografice	martie – iulie 2021
7.	Participarea la emisiuni TV și radio pe subiecte legate de domeniul justiției	martie – iulie 2021
8.	Participarea la sesiuni de comunicare informală cu actorii guvernamentali și neguvernamentali pe domenii legate de reforma justiției	martie – iulie 2021
9.	Participarea la evenimente de advocacy în principalele capitale europene pe domeniul reformei justiției, cu implicarea oficialilor din cadrul UE, a statelor membre și a ONG-ilor internaționale și naționale implicate în domeniul justiției ²	martie – iulie 2021
10.	Participarea la conferința de totalizare a proiectului	iulie 2021

6. Cerințe față de expert(ă)

Candidații pentru poziția de expert în domeniul justiției vor întruni următoarele cerințe minime:

- Cel puțin studii de licență în domeniul dreptului;
- Cel puțin 4 ani de experiență în domeniul elaborării, monitorizării, evaluării, implementării politicilor publice în domeniul justiției;
- Cunoștințe demonstrate în domeniul reformei justiției din Republica Moldova și din alte state;
- Experiență de lucru în echipă și în regim de termene limită stricte;
- Abilități de formulare concisă a propunerilor și rapoartelor de evaluare a politicilor publice în domeniul justiției;
- Nu sunt angajați în sectorul public, nu dețin funcții de demnitate publică sau de funcționari publici;
- Respectă, în caz de selecție, regimul prevăzut de lege pentru profesia din care fac parte (avocat, arbitru, mediator etc.).

² În dependență de modul în care va evalua starea de lucruri ce ține de pandemia generată de COVID-19, evenimentele vor fi organizate în persoană sau la distanță